

Årets sommer skyldtes vær – ikke klima

Ole Henrik Ellestad*

Dette århundrets deiligste sommer i Sør-Norge er over. Ifølge ihuga forskere, politikere og medier skyldes sommervarmen menneskeskapte klimaendringer. I så fall bare for de få som bor i de 2 % av klodens areal i Europa som ble berørt. Ikke særlig globalt preg over det, og særlig ikke med kulderekord i Antarktis.

Varmen i Sør-Norge kom i sin første periode primo mai. Da var jeg i Syd-Europa som slettes ikke var spesielt varm. Senere har varmen i Norge blitt ansett som menneskeskapt fra Midt-Norge og sørover. Men Nord-Norge var noe kjølig til tross for like mye menneskeskapt CO₂.

Alarmene gjaller fra politikere og IPCC-leiren

Men varme perioder søkes alltid utnyttet av IPCC-leiren, mediene og politikere. Målgruppen er lekfolk som lett kan forføres av myndighetenes velvillige og velfinansierte «ekspertise» når relevant informasjon blokkeres. Meteorologisk institutts klimaforsker Rasmus Benestad og Ciceros Bjørn H. Samset søkte å gi inntrykk av at varmen og varmere korder skyldtes menneskeskapt forhold, og Bjerknessenterets leder Tore Furevik supplerte på Twitter. Like ivrige har de ikke vært til å kreditere alle de tidligere varmere korder i oppvarmingsperioden 1920–40. De skyldtes imidlertid naturlige variasjoner etter som CO₂-utslipp begynte markant først etter 1945–50 (og da sank temperaturen en lengre periode).

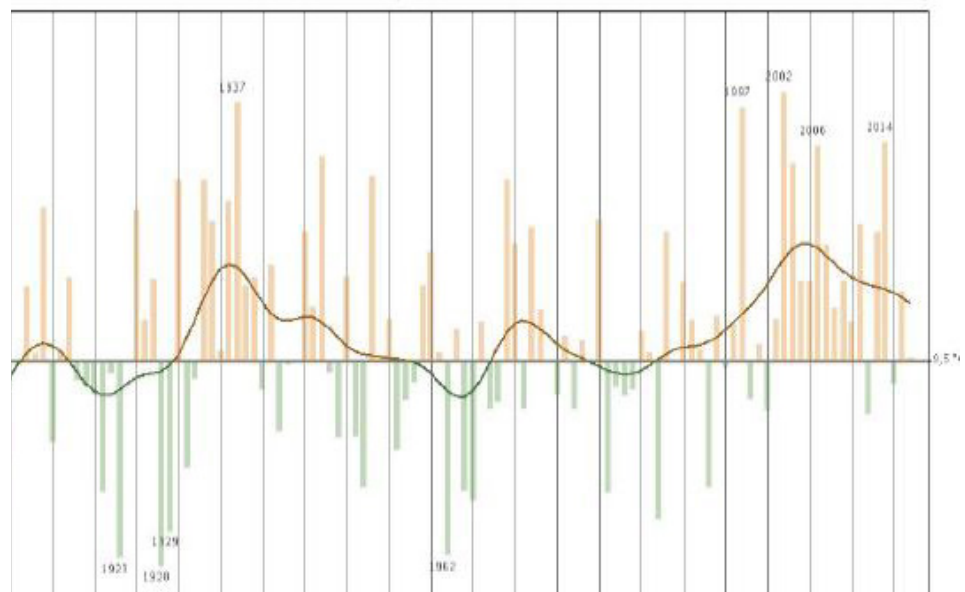
Klimarealistenes Geir Aaslid har [oppsummert relevante observasjoner](#) og imøtegått den lettvinde argumentasjonen. Det har medført [kritikk fra Audun Rosland](#), avdelingsdirektør i Klima- og miljødirektoratet) og Høyres miljø- og klimapolitiske [talskvinne Tina Bru](#). De ikke bare nørte opp under tesen om menneskeskapt årsaker, men utvidet registeret til diverse ekstremeffekter som «gjør været mer krevende». Vel, det er blitt varmere, men vi har ikke registrert noe våtere eller villere vær her i varmen, som det ellers påpekes i IPCC-parolen, snarere tvert i mot.

Hva sier vitenskapen?

Vitenskapen sier det samme som IPCC-leiren uttaler i kalde perioder: *Klima er tendensen over mange år, ofte benyttes 30 år, som fremkommer ved midling av været.* To måneder med ekstraordinær sommer gir ingen slik tidsrelasjon til klima. Da måtte vi også medregne den kalde og snørike vinteren, med flere kulderekorder i mars, og historikk bakover.

Heller ikke *fra utbredelse* kan man trekke noen slutninger om at vår varmeperiode er del av en global oppvarming. Globalt har vår langvarige varmebølge gitt seg utslag i midtre og nordlige Europa (Nord-Norge unntatt), totalt bare ca 2 % av klodens areal. Tropisk og sydlig sektor har i juli temperaturer på nivå med temperaturutflatingen siste 20-år, mens nordlig sektor er litt varmere. En parallell situasjon med motsatt fortegn inntraff på andre side av kloden i juni. Satellittmålinger viste ny kulderekord i Antarktis med -97,7 °C., ca 6 °C kaldere. Men i juli var Antarktis litt varmere sett mot en historisk flere tiår lang meget svak avkjøling. De fleste varmere korder i Norge, USA osv. stammer fra oppvarmingsperioden 1920–40 (se figuren). Norgesrekorden er fremdeles fra 1901. Siste del av våren og hele sommeren i 1947 (med en enda lenger periode) var nesten like varm. Morgenbladet rapporterte 24. August 1935 om en intens varmebølge over London uavbrutt i to måneder med nye temperaturrekorder og kun én dags regn, med hetebølger også i Italia og USA. Da som nå var det naturlige variasjoner.

Temperaturavvik fra normal
Norge – Sommer

Meteorologer i Bergen skal ha honnør for at de tidlig gikk ut med *korrekt forklaring*: blokkering av høytrykk over deler av Europa gir sol og varme. Som i London i 1935 og da store deler av Sibir hadde liknende forhold i 2010. Av Meteorologisk institutts registrerte data fremgår av sommer-temperaturkurven et optimum rundt 2004 med gradvis reduksjon på 0,4 °C gjennom 12 år frem til 2016 (se figur). Sommeren 2018 som helhet ble bare den 6. varmeste i Norge siden år 1900 ifølge Meteorologisk institutt.

Felles for disse spesielt varme periodene er fravær av skyer som gir særdeles mange soldager, eventuelt supplert av varme vinder. Da øker solinnstrålingen med 20 % svarende til et snitt på anslagsvis 70 W/m² mot bare 2W/m² for IPCCs beregnede økte CO₂-effekt. Det er solen som varmer oss og havet – ikke økt CO₂. I oppvarmingsperioden 1984–2000 svarte den systematiske reduksjon av globalt skydekke målt med satellitt, til ca 3 ganger større effekt enn IPCCs beregnede effekt fra CO₂-økning.

Været er ikke blitt vanskeligere å leve med. Norsk ekstremværstatistikk (Met. inst. fra 1994) viser ingen økning. I IPCCs 2012-rapport skulle ekstremvær bli dominert av naturlige variasjoner de neste 20–30 år og det var heller ingen økning i deres 2013-rapport. Havnivået stiger i snitt 1,9 mm per år målt med tidevannsmålere, varierende noe med de kjente naturlige oppvarmingsssykluser knyttet til sol, vinder og havstrømmer.

Konklusjon

Dagens sommer var herlig og varm, og vi burde nyte den uten bekymringer. Så kort varighet har per definisjon ikke noe med klima å gjøre, men er knyttet til mange soldager og varme luftstrømmer. En åpenbar demonstrasjon av hva skyer betyr. Og skyer har IPCC svak kunnskap om slik de skriver i egne rapporter.